

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА**

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
науково-практичної конференції
з міжнародною участю**

**БЕЗПЕРЕРВНИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ЛІКАРІВ
ТА ПРОВІЗОРІВ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ
СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
(online формат)**

Генеральний інформаційний партнер –
платформа «Аксемедін»

**Конференцію внесено до Реєстру з'їздів, конгресів, симпозіумів
і науково-практичних конференцій МОЗ та НАМН України**

**09 жовтня 2020 року
Київ**

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА**

**БЕЗПЕРЕРВНИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ЛІКАРІВ
ТА ПРОВІЗОРІВ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ
СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я**

**Матеріали науково-практичної конференції
з міжнародною участю
(online формат)**

Електронне видання

Київ - 2020

УДК: 614.25:615.1:378.22.001.73

Безперервний професійний розвиток лікарів та провізорів в умовах реформування системи охорони здоров'я (9 жовтня 2020 року). МОЗ України, Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика.- Київ : НМАПО імені П. Л. Шупика, 2020.- 495 с.

До збірника увійшли тези доповідей, що містять теоретичні та практичні результати наукових досліджень і розробок учасників науково-практичної конференції, присвячені питанням світових тенденцій безперервного професійного розвитку лікарів і провізорів; реформи системи підготовки медичних кадрів; сучасних технологій у системі підготовки медичних і фармацевтичних кадрів; сучасних інформаційних технологій у медичній освіті; питанням віртуалізації освіти; актуальним психологічним проблемам лікарів і провізорів на сучасному етапі розвитку охорони здоров'я; педагогіко-психологічним аспектам підготовки лікарів і провізорів та збереженню здоров'я соціуму; психологічним аспектам діяльності лікаря в кризових ситуаціях (зокрема, в умовах пандемії COVID-19); етико-правовим проблемам і пріоритетам розвитку медичної та фармацевтичної освіти; правовим та етичним аспектам реформування системи охорони здоров'я; розвитку галузі охорони здоров'я в контексті правової системи України.

Матеріали подано в авторській редакції. Відповідальність за науковий та літературний зміст опублікованих матеріалів несуть їхні автори. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії.

Збірник матеріалів підготовлено до друку кафедрою педагогіки, психології, медичного та фармацевтичного права Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика. Електронний варіант збірника розміщено на сайті НМАПО імені П.Л. Шупика за посиланням: https://nmapo.edu.ua/zagruzka2/CPD_conference_NMAPO_2020.pdf.

При передруку публікацій посилання на збірник обов'язкове.

Редакційна колегія:

Вороненко Юрій Васильович

ректор НМАПО імені П. Л. Шупика, академік НАМН України, доктор медичних наук, професор (голова редакційної колегії)

Вдовиченко Юрій Петрович

перший проректор НМАПО імені П. Л. Шупика, член-кореспондент НАМН України, доктор медичних наук, професор,

Бабінцева Лариса Юріївна

декан факультету підвищення кваліфікації викладачів, доктор біологічних наук, кандидат фармацевтичних наук, доцент

Краснов Володимир Володимирович

завідувач кафедри педагогіки, психології медичного та фармацевтичного права НМАПО імені П. Л. Шупика, доктор медичних наук, кандидат педагогічних наук, професор

П'янківська Людмила Володимирівна

старший викладач кафедри педагогіки, психології медичного та фармацевтичного права НМАПО імені П. Л. Шупика, кандидат психологічних наук

Юрковська Лідія Геннадіївна

старший викладач кафедри педагогіки, психології медичного та фармацевтичного права НМАПО імені П. Л. Шупика

Доступ до відеоматеріалів конференції відкритий за посиланням:

<https://youtu.be/4dkAYSiXm28>

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

Вороненко Юрій Васильович – ректор НМАПО імені П. Л. Шупика, академік НАМН України, доктор медичних наук, професор, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, заслужений діяч науки і техніки України

Заступник голови:

Краснов Володимир Володимирович – завідувач кафедри педагогіки, психології медичного та фармацевтичного права НМАПО імені П. Л. Шупика, доктор медичних наук, кандидат педагогічних наук, професор

Члени комітету:

Вдовиченко Юрій Петрович – перший проректор НМАПО імені П. Л. Шупика, член-кореспондент НАМН України, доктор медичних наук, професор, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, заслужений лікар України

Толстанов Олександр Костянтинович – проректор з науково-педагогічної роботи НМАПО імені П. Л. Шупика, доктор медичних наук, професор, заслужений лікар України

Бабінцева Лариса Юріївна – декан факультету підвищення кваліфікації викладачів, доктор біологічних наук, кандидат фармацевтичних наук, доцент

П'янківська Людмила Володимирівна – старший викладач кафедри педагогіки, психології медичного та фармацевтичного права НМАПО імені П. Л. Шупика, кандидат психологічних наук

Юрковська Лідія Геннадіївна – старший викладач кафедри педагогіки, психології медичного та фармацевтичного права НМАПО імені П. Л. Шупика

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР ОРГАНІЗАЦІЙНОГО КОМІТЕТУ

П'янківська Людмила Володимирівна – старший викладач кафедри педагогіки, психології медичного та фармацевтичного права НМАПО імені П. Л. Шупика, кандидат психологічних наук

Модератор:

Краснов Володимир Володимирович – завідувач кафедри педагогіки, психології медичного та фармацевтичного права НМАПО імені П. Л. Шупика, доктор медичних наук, кандидат педагогічних наук, професор

Співмодератор:

Юрковська Лідія Геннадіївна – старший викладач кафедри педагогіки, психології медичного та фармацевтичного права НМАПО імені П. Л. Шупика

КЛІНІЧНА ЛЕКЦІЯ І ІІ МІСЦЕ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ	306
Мулярчук О. Андріяка А. Борисенко Д. Видиборець С.	
ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ НА ПРИКЛАДІ ПІСЛЯДИПЛОМНОГО ЕТАПУ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ	310
Танцюра Л. Кисельова І. Біляєв А.	
ПЛАТФОРМ EDMODO ТА MOODLE ПРИ ЗМІШАНОМУ НАВЧАННІ НА ПІСЛЯДИПЛОМНОМУ ЕТАПІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ	313
Трефаненко І. Соловйова О. Рева Т. Шумко Г. Шупер В.	
БЕЗПЕРЕРВНИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ЛІКАРІВ РАДІОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ	317
Щербіна О. Коваленко Ю.	
ОКРЕМІ СКЛАДОВІ НА ШЛЯХУ ДО ПОБУДОВИ МОДЕЛІ НАВЧАННЯ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ	320
Трет'якова А.	
СЕКЦІЯ: СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ	322
ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ В ПОЄДНАНІ З ОЧНОЮ ФОРМОЮ - НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ В СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ ЛІКАРІВ- СТОМАТОЛОГІВ	322
Білоклицька Г. Центіло Т.	
НОВІ ФОРМИ НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ ФІЗИЧНОЇ ТА РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ МЕДИЦИНИ І СПОРТИВНОЇ МЕДИЦИНИ	327
Владимиров О. Губенко В. Владимирова Н. Ткаліна А. Федоров С. Голик В.	

Список використаних джерел

1. Flin, R., & Maran, N. (2015). *Non-technical skills: identifying, training, and assessing safe behaviours*. In Manual of Simulation in Healthcare. Oxford, UK: Oxford University Press.

ПЛАТФОРМ EDMODO ТА MOODLE ПРИ ЗМІШАНОМУ НАВЧАННІ НА ПІСЛЯДИПЛОМНОМУ ЕТАПІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

Трефаненко І.

доцент

ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет», Чернівці

<http://orcid.org/0000-0002-7751-9412>

Соловійова О.

асистент

ВДНЗУ Чернівецький національний університет імені Ю.Федьковича, Чернівці

<https://orcid.org/0000-0002-3758-5925>

Рева Т.

доцент

<https://orcid.org/0000-0003-0035-1655>

Шумко Г.

доцент

<https://orcid.org/0000-0002-2087-9396>

Шупер В.

доцент

<https://orcid.org/0000-0001-9881-1757>

ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет», Чернівці

Сучасні інформаційні технології відкривають нові перспективи для підвищення ефективності освітнього процесу. Змінюється сама парадигма освіти. Значна увага приділяється методам активного пізнання, самоосвіті, дистанційним освітнім програмам. Інформаційно-комунікаційні технології відкривають широкі можливості для дистанційного навчання. Дистанційне навчання, в загальному, формується на основі принципів та особливостей традиційних форм навчання. Проте, окрім них, додані нові

особливості, які полягають у використанні інтернет технологій для доступу до навчальних матеріалів, інтерактивної взаємодії між студентами тощо. з початком 2020 року всі навчальні заклади України перешли на дистанційну форму навчання. Тому сьогодні перед вишами постають питання пов'язані з вибором прикладних програм, методів інтерактивного навчання, онлайн ресурсів саме для дистанційної освіти. Онлайн платформи Edmodo та MOODLE можна використовувати з метою розробки навчального та навчально-методичного матеріалу для роботи зі студентами та курсантами післядипломної освіти (ПДО). Вони дозволяють розташовувати власні електронні навчальні матеріали, надаючи доступ до них, а також використовувати розробки інших авторів не порушуючи авторських прав. Однак, кожна з цих платформ має свої переваги та недоліки. Онлайн-сервіси Edmodo та MOODLE дозволяють індивідуально підійти до обрання форми ведення дистанційного навчання для розвитку пізнавальної активності студентів та курсантів ПДО, покращують якість знань, сприяють розвитку навичок самостійного отримання знань.

Ключові слова: змішане навчання, дистанційне навчання, Edmodo, MOODLE.

З кожним роком об'єм інформації, який може отримати фахівець в своїй галузі збільшується в геометричній прогресії. Те, чому ми навчаємо студентів сьогодні, завтра вже буде вчорашнім, а то і давнішим, днем. Сучасні інформаційні технології відкривають нові перспективи для підвищення ефективності освітнього процесу. Змінюється сама парадигма освіти. Велика роль надається методам активного пізнання, самоосвіті, дистанційним освітнім програмам [1]. Роль вчителя сьогодні кардинально змінюється в сторону наставника. Він має спрямувати студента або курсанта де та як отримати і як обробити потрібну інформацію. Інноваційні технології одержання знань із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій дозволяють підвищити організацію навчального процесу й ефективність отримання знань в цілому. Інформаційно-комунікаційні технології відкривають широкі можливості для дистанційного навчання. Дистанційне навчання в загальному формується на основі принципів та особливостей традиційних форм навчання, проте окрім них додані нові особливості, які полягають у використанні інтернет технологій для доступу до навчальних матеріалів, інтерактивної взаємодії між студентами, формування оцінювання тощо.

З початком 2020 року всі навчальні заклади України перешли на дистанційну форму навчання. Тому сьогодні перед вишами постають питання пов'язані з вибором прикладних програм, методів інтерактивного навчання, онлайн ресурсів саме для дистанційної освіти. Дистанційна форма освіти створює єдиний інформаційно-освітній простір: онлайн сервіси, віртуальні бібліотеки, бази даних, консультаційні служби, електронні навчальні посібники, кіберкласи [2]. Якщо говорити про онлайн-сервіси, то цей інструмент є найбільш зручним, оскільки не потребує фінансових витрат вузу, перебуває постійно в актуальному стані, і може застосовуватися у будь-який час за умови безперешкодного під'єднання до мережі Інтернет. у глобальній мережі є велика кількість таких сервісів (платформ) найрізноманітніших напрямків (аналоги стаціонарних офісних програм, онлайн конструктори, форми, генератори, програми-тестування, планувальники, конвертери, списки розсилки, тощо), які можна застосовувати в початковому процесі вузу [3].

Онлайн платформи Edmodo та MOODLE можна використовувати з метою розробки навчального та навчально-методичного матеріалу для роботи зі студентами та курсантами ПДО. Вони дозволяють розміщувати власні електронні навчальні матеріали, а також використовувати розробки інших авторів не порушуючи авторських прав. Звичайно, що вказані платформи мають свої значущі переваги та недоліки.

Edmodo – це інтерактивний онлайн-ресурс, схожий на соціальну мережу. Інтерфейс Edmodo перекладено українською мовою. Користуватися сервісом можна безкоштовно. Це освітня мережа захищена для педагогів та учнів, що дозволяє викладачу організувати дистанційну взаємодію з учнями.

Одна з важливих переваг Edmodo – доступність з будь-якого місця в будь-який час, що робить і навчання, і роботу більш мобільною. Для роботи на сервісі потрібно лише зареєструватися на сайті (вказавши електронну адресу, ім'я та вибравши роль – вчитель або учень). На даній платформі є можливість для вчителя: створювати класи і навчальні групи; розміщувати завдання різного характеру; завантажувати файли різного формату та посилання; створювати бібліотеку; публікувати повідомлення на стіні (загальні для всіх) або розсилати персональні повідомлення; проводити опитування; обмежувати виконання роботи в часі; створювати й розміщувати контрольні тести, опитування; створювати календар заходів/подій; вбудовувати посилання, відео, зображення, аудіо в свої повідомлення на стіні і в завдання. Програма надає викладачу

інформацію про результати виконання учнями тестів, завдань, проводить статистичну обробку результатів, доступ до електронного журналу, роздруковує список учнів та графік виконання завдань. Особливою перевагою цієї платформи є можливість викладача розвиватися в професійному напрямку (вступити або створити своє товариство; створити або використовувати створені бібліотеки; обмінюватися ресурсами, обговорювати актуальні питання з іншими викладачами). Студент або курсант ПДО отримує доступ до всього вище перерахованого, може передивлятися свої виконані роботи для співставлення з правильними відповідями, має фідбек від викладача на кожен роботу. На початку роботи великі можливості можуть викликати деякі труднощі: плутанина в групах (якщо різні предмети навчання), безліч повідомлень на стіні, велика кількість файлів в бібліотеці. Але при постійній роботі вони зникають. Ця платформа не така багатофункціональна як MOODLE. Вона має базові функції, яких з часом не вистачає для здійснення всіх видів роботи. Також групи, які створені на сервісі, не можна об'єднати або видалити, що може викликати деякі труднощі в роботі.

MOODLE – це модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище, яке називають також системою управління навчанням (LMS), системою управління курсами (CMS), віртуальним навчальним середовищем (VLE) або просто платформою для навчання, яка надає викладачам, учням та адміністраторам дуже розвинутий набір інструментів для комп'ютеризованого навчання, в тому числі дистанційного. MOODLE можна використовувати в навчанні школярів, студентів, при підвищенні кваліфікації, бізнес-навчанні, як в комп'ютерних класах навчального закладу, так і для самостійної роботи вдома. MOODLE– це безкоштовна, відкрита (Open Source) система. Вона допомагає викладачу мати у структурованій формі навчально-методичне забезпечення дисципліни та зручний інструмент для обліку та контролю навчальної діяльності студентів; встановлювати потрібні терміни виконання студентами завдань; створювати контенти та управляти ними; використовувати текстові, графічні, аудіо- та відео-матеріали при організації навчального процесу тощо. Студенти та курсанти ПДО мають можливості: доступу до логічно структурованого та укомплектованого навчально-методичного матеріалу; проводити самостійне навчання; мати засоби для самотестування і виконання завдань; розширеного доступу до Internet-ресурсів; дистанційно опанувати навчальний матеріал тощо. Але для того, щоб встановити цю платформу та використовувати її, треба

мати хостинг та домен. Сама програма безкоштовна, але обслуговування хостинга потребує фінансових затрат.

Отже, онлайн-сервіси Edmodo та MOODLE дозволяють індивідуально підійти до обрання форми ведення дистанційного навчання для розвитку пізнавальної активності студентів та курсантів ПДО, покращують якість знань, сприяють розвитку навичок самостійного отримання знань.

Список використаних джерел

1. Dystancijne navchannya – vidteorij i dopraktyky, aktualnyj merezhevij seminar [Distance learning - from theory to practice, a relevant online seminar] Retrieved from <http://www.osvita.org.ua/distance/articles/15>.

2. Trajnev, V. A., Trajnev, Y. V. (2008). Ynformacyonni kommunykacyonni pedagogycheskye texnologyy: uchebyj posibnyk [Information and communication pedagogical technologies: tutorial] Kyiv: Osvita

3. Sokolovska, V. V. (2019). On-lajn servisy yak perspektyvni ta alternatyvni zasoby navchannya studentiv vyshiv Ukrayiny [Online services as promising and alternative means of teaching students of Ukrainian universities] Materialy vseukrayinskogo naukovo-praktychnogo vebinaru [Online services as promising and alternative means of teaching students of Ukrainian universities], 71-74. Retrieved from http://www.vtei.com.ua/images/2019/KF/04_03_2019zb.pdf.

БЕЗПЕРЕРВНИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ЛІКАРІВ РАДІОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Щербіна О.

Професор, завідувач кафедри

<https://orcid.org/0000-0001-9987-1014>

Коваленко Ю.

Кандидат технічних наук, директор ТОВ «Телеоптик», старший викладач кафедри Кафедра ядерної медицини, радіаційної онкології та радіаційної безпеки, НМАПО імені П.Л. Шупика, Україна

Роботу з безперервної післядипломної освіти в радіології було розпочато набагато раніше, ніж отримали відповідний наказ МОЗ України (№ 446 від 22.02.2019 р. «Деякі питання безперервного професійного